

Rada
Evropské unie

Brusel 11. prosince 2020
(OR. en)

13964/20

CLIMA 345
ENV 796
ENER 491
TRANS 593
AGRI 472
COMPET 629
IND 265
EDUC 442
EMPL 565
JEUN 132
RECH 516
CADREFIN 442

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	10. prosince 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie

---

Č. dok. Komise:	COM(2020) 788 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Evropský klimatický pakt

---

Delegace nalezou v příloze dokument COM(2020) 788 final.

Příloha: COM(2020) 788 final

V Bruselu dne 9.12.2020
COM(2020) 788 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Evropský klimatický pakt

1. Úvod

Evropská unie je odhodlána razit cestu k urychlení klimatických a environmentálních opatření na všech frontách. V prosinci 2019 představila Evropská komise Zelenou dohodu pro Evropu¹ – plán, který zajistí přeměnu EU ve spravedlivou, zdravou, udržitelnou a prosperující společnost. Odolné hospodářství prospívající lidem i přírodě. Nulové čisté emise skleníkových plynů. Hospodářský růst oddělený od využívání zdrojů a znečištění.

Pět let po podpisu Pařížské dohody o změně klimatu a Agendy pro udržitelný rozvoj 2030² nepostupujeme dostatečně rychle na to, abychom zabránili nezvratné a katastrofální změně klimatu. Vědci nám říkají, že máme-li mít ještě naději na dosažení klimatických cílů vytyčených v Paříži, především pokud jde o snížení globálního oteplování na úroveň výrazně nižší než 2 °C a o pokračování v úsilí o snížení tohoto oteplování na 1,5 °C, musíme jednat bezodkladně. Proto je nutné urychlit naše snahy o **nápravu naší interakce s přírodou**, chránit lidské zdraví a dobré životní podmínky před hrozbami souvisejícími s klimatem a životním prostředím a zajistit **zdravou a prosperující planetu** pro ty, kdo přijdou po nás.

Zelená dohoda pro Evropu je reakcí nejen na vědu, ale i na **požadavky důraznějších kroků ze strany občanů**. Z průzkumů veřejného mínění vyplývá, že devět z deseti Evropanů vnímá změnu klimatu jako závažný problém³ a cítí, že ochrana životního prostředí je pro ně osobně důležitá⁴. Četná řešení popsána v Zelené dohodě mohou uspět jen tehdy, budou-li navržena sociálně spravedlivým způsobem a splní-li společně s vládními politikami a nařízeními svou úlohu i občané, komunity, podniky a organizace.

Evropská komise proto zahajuje evropský klimatický pakt, aby zajistila všem možnost pomoci budovat zelenější Evropu a podpořit dosažení cílů udržitelného rozvoje. Klimatický pakt navržený v politických směrech předsedkyně Evropské komise spojí „*regiony, místní společenství, občanskou společnost, průmysl a školy. Společně navrhnou a zavážou se k souboru závazků, které povedou ke změně chování, od jednotlivce až po tu největší nadnárodní společnost.*“⁵

Klimatický pakt poskytne prostor pro spolupráci při řešení změny klimatu a zhoršování životního prostředí a při uchopení příležitostí, které v souvislosti s rozhodnými opatřeními a udržitelným způsobem života nastávají. Pakt bude sdružovat občany z různých prostředí, aby jim pomohl lépe porozumět problémům, přičemž bude Evropany vyzývat k účasti a využití výhod, k vyvíjení velkých i malých řešení, k nalézání způsobů, jak ovlivnit a změnit chování, a k podnícení a rozšíření pozitivní změny. **Evropský pakt o klimatu bude v průběhu času dále růst a vyvíjet se**, podněcován angažovaností a tvořivostí všech občanů a zúčastněných stran, které se stanou jeho součástí.

¹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_cs.

² <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

³ Zvláštní průzkum Eurobarometr č. 490: Změna klimatu (2019): https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_cs.

⁴ Zvláštní průzkum Eurobarometr č. 501: Attitudes of European citizens towards the environment (2020): https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2257_92_4_501_ENG.

⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_en.pdf

Pakt posílí postavení mnoha Evropanů, kteří sdílejí tyto cíle a jsou připraveni přispět a oslovit ty, kdo se dosud zapojili méně. V průběhu veřejné konzultace uspořádané za účelem vypracování paktu obdržela Komise více než 3 500 příspěvků, z nichž mnoho pocházelo od občanů ze všech 27 členských států EU a dalších zemí.⁶ Komise bude i nadále naslouchat občanům, komunitám, občanské společnosti, podnikům a dalším zúčastněným stranám.

1.1. Proč potřebujeme evropský klimatický pakt?

Klimatická krize není problémem budoucnosti. My lidé jsme klima na Zemi již změnili a poškodili většinu jejích ekosystémů. Posledních pět let bylo podle záznamů dosud nejteplejších. Dopady změny klimatu jsou již nesporné: sucho, lesní požáry, bouře, povodně a další extrémní povětrnostní jevy jsou po celém světě na vzestupu. Má zásadní dopady na demografické trendy. Pokud se nám nepodaří urychleně snížit naši ekologickou stopu a emise, bude změna ještě radikálnější a bude mít nepředvídatelné důsledky. Její dopady zásadně změní náš svět a jako první zasáhnou nejzranitelnější skupiny ve světě a v našich společnostech⁷.

Orgány EU budou hrát důležitou roli při vytváření politiky a právních předpisů pro provedení Zelené dohody pro Evropu. Komise také nedávno navrhla vyšší ambice pro snižování emisí v dalším desetiletí⁸ a předložila svůj přístup k udržitelnosti a cílům udržitelného rozvoje⁹.

V našem úsilí však nezačínáme od nuly. **Klimatický pakt funguje souběžně s mnoha stávajícími iniciativami, sítěmi a hnutími.** Mladí klimatičtí aktivisté již upoutali pozornost celého světa a utvářejí diskusi o změně klimatu. V rámci Paktu starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky¹⁰ se vedoucí role ujímají místní vládní instituce na obecní úrovni, které v zapojování občanů a zúčastněných stran na svém území prokazují často vyšší ambice a hmatatelnější výsledky než příslušné celostátní vlády. Evropská platforma zainteresovaných stran pro oběhové hospodářství¹¹ a Mnohostranná platforma pro plnění cílů udržitelného rozvoje

¹² sdružují zúčastněné strany s cílem podnítit změnu v našem způsobu výroby a spotřeby. Potřeby a vhodná řešení pro průmysl při zapojení do ekologické transformace pomohla definovat i průmyslová partnerství a další obchodní iniciativy.

⁶ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12219-European-Climate-Pact/public-consultation>.

⁷ „Přehled přírodních rizik a rizik člověkem způsobených pohrom, kterým může EU čelit“, v němž se uvádí, jak členské státy a EU posuzují a řeší rizika, včetně rizik spojených se změnou klimatu. Pomoc členským státům v nouzových situacích je koordinována mechanismem civilní ochrany Unie: https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/european-disaster-risk-management_en

⁸ Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030: Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů, COM(2020) 562 https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action/2030_ctp_cs.

⁹ Plnění cílů udržitelného rozvoje OSN – komplexní přístup, 17. listopadu 2020, SWD(2020) 400 final.

¹⁰ <https://www.covenantofmayors.eu>.

¹¹ <https://circulareconomy.europa.eu/platform>

¹² https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/sustainable-development-goals/multi-stakeholder-platform-sdgs_en.

V duchu Zelené dohody pro Evropu je Komise jako orgán rovněž zavázána jít příkladem a stát se do roku 2030 klimaticky neutrální. **Podrobný plán na ekologizaci Evropské komise, náš vlastní institucionální závazek**, se připravuje na začátek roku 2021¹³.

Při vývoji a podpoře využívání řešení nutných k dosažení klimatických cílů EU hraje zásadní roli výzkum a inovace¹⁴. Podniky, velké korporace, ale i malé podniky, přijímají nové obchodní modely a zavádějí inovativní technologie umožňující udržitelnější provoz. Komunitní energetické projekty po celé EU přispívají k využívání obnovitelných zdrojů, podporují účast a zapojují občany¹⁵. Sociální partneři vyvíjejí společná řešení, aby zajistili spravedlivý přechod ke klimatické neutralitě.

Snižování emisí a přizpůsobování se změněnému klimatu od nás všech vyžaduje, abychom změnilí své návyky. Mnoho z těchto změn zlepší způsob, jakým žijeme, cestujeme, vytápíme či ochlazujeme své domy, vyrábíme a spotřebováváme. Máme již k dispozici řadu potřebných poznatků a mnoho osvědčených řešení. Tato řešení mohou pocházet od organizací či jednotlivců, a to jak přímo (naše chování a činnost v našich komunitách), tak nepřímo (podněcování sebe navzájem, společností a politických lídrů k přijímání klimatických opatření). Klimatický pakt upozorní na význam těchto řešení a zviditelní je, aby se jimi mohli inspirovat ostatní.

Pandemie COVID-19 ukázala, jak křehká je naše společnost a hospodářství tváří v tvář systémovým otřesům. Změna klimatu a zhoršování životního prostředí jsou další velké otřesy, k nimž dochází po celém světě a které vystavují naše zdraví a blahobyt neméně velkým tlakům a rizikům. Předpokládá se, že během následujících dvou let **utratí vlády po celém světě přibližně 10 bilionů EUR¹⁶, které si v reakci na krizi COVID-19 vypůjčí od budoucích generací.** Nyní nastává čas k ochraně našeho klimatu a přírody a ke směřování těchto výdajů do přestavby společnosti tak, jak je stanoveno v Zelené dohodě pro Evropu. Mohlo by se zdát, že mnoho řešení potřebných ke zotavení z pandemie COVID-19 a k boji proti změně klimatu závisí především na vládních opatřeních. Mnohé však záleží také na našich každodenních rozhodnutích. Klimatický pakt uchopí tuto příležitost a potenciál individuálních i komunitních opatření, aby pomohl Evropu oživit.

1.2. Co je klimatický pakt?

Evropský klimatický pakt je iniciativou Komise, jejímž cílem je zapojit různé zúčastněné strany a občanskou společnost, aby se zavázali ke klimatickým opatřením a k udržitelnějšímu chování. Nabídne **lidem a organizacím způsoby, jak se mohou informovat o změně klimatu, vyvíjet a provádět řešení a spojit se s ostatními, aby se dopad těchto řešení znásobil.** Pakt vytvoří pružné **prostředí** pro sdílení informací, diskusi a jednání v oblasti

¹³ Naváže na práci vykonanou Komisí při provádění systému pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) od roku 2005 https://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm.

¹⁴ Program Horizont 2020: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>

¹⁵ „Energy communities: an overview of energy and social innovation“ (Energetické komunity: přehled energetických a sociálních inovací),

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC119433/energy_communities_report_final.pdf.

¹⁶ <https://www.imf.org/en/Publications/FM/Issues/2020/09/30/october-2020-fiscal-monitor>

klimatické krize. **Nabídne podporu** evropskému hnutí za ochranu klimatu, aby se rozrostlo a posílilo.

Evropský klimatický pakt se soustředí na **šíření osvěty a na podporu provádění opatření**.

Po zavedení klimatického paktu se občané a organizace vyzvou k tomu, aby se seznámili s konkrétními opatřeními, zavázali se k jejich provádění a stali se tak jeho vyslanci. Během prvního roku rozšíří pakt své činnosti tak, aby poskytoval mimo jiné příležitost vydávat závazky ke klimatickým opatřením a připojovat se k nim, vyměňovat si zkušenosti a zkoumat celkový dopad společných opatření. Jakožto otevřená iniciativa bude klimatický pakt nabízet různé příležitosti k účasti, jež budou přizpůsobeny potřebám jeho podporovatelů.

Zavedení paktu bude pod vedením Evropské komise podporovat specializovaný sekretariát. Sekretariát zahájí činnost v roce 2021, bude veden zásadami mnohojazyčnosti, inkluzivnosti a participace a bude podporovat Komisi v těchto aktivitách:

- **výměna informací a komunikace** s těmi, kteří se na klimatických opatřeních již aktivně podílejí, jakož i s těmi, kteří jsou „lhostejní“ nebo „obtížně přístupní“, určování a předvádění osvědčených postupů, které mohou urychlit nezbytné změny, a správa on-line platformy paktu, která se bude vyvíjet s tím, jak se pakt bude rozrůstat,
- **zapojování** občanů a zúčastněných stran a usnadnění smysluplné účasti, vytváření sítě kontaktů a spoluutváření opatření, např. záznamem místních slovních popisů příběhů souvisejících s klimatem a proaktivních přístupů a (spolu)organizací různých typů participativních akcí. Klimatické iniciativy podpoří znalostní středisko, které zprostředkuje odborné znalosti a vzájemnou podporu;
- **podpora** při plánování správy a provádění paktu a zajišťování jeho propojení s relevantními iniciativami, skupinami a orgány¹⁷, které budou iniciativu hodnotit a dávat jí nové impulzy.

Úspěch paktu by mohl být měřen počtem závazků či vyslanců. Především bude ale úspěch odrážet to, nakolik celá společnost iniciativy v oblasti životního prostředí a klimatu přijme a bude je vyžadovat.

2. Povědomí

Změna klimatu se odehrává tady a teď. Sucho, lesní požáry, zvyšování mořské hladiny, degradace půdy a masivní povodně se nás již tak či onak dotýkají. Dopad může být buď přímý, např. účinky na zdraví, poškozování majetku, ničení kulturního dědictví, ztráta plodin, nebo nepřímý, např. migrace vyvolaná změnou klimatu, ohrožení bezpečnosti potravin či narušení obchodu a investičních toků. V ohrožení jsou všichni, ale tvrdší dopady pocítí chudí a zranitelní. To vyvolává závažné otázky ohledně spravedlnosti, demokracie, rovných příležitostí, rovnosti a solidarity.

¹⁷ Jako jsou Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů.

Navzdory rozsahu a závažnosti změny klimatu stále existují **lidé, kteří změnu klimatu popírají, pochybují o ní nebo zdržují opatření**. Je důležité rozvinout konstruktivní a otevřený dialog vycházející z vědeckých důkazů. Správná fakta jsou prvním klíčovým krokem v boji proti dezinformacím a ve snaze rozptýlit mýty. Hovořit jasně o přírodě a změně klimatu znamená účinně vyzývat k akci: doma, ve škole, v médiích i na pracovišti.

Pakt pomůže **rozšiřovat vědomosti o klimatických opatřeních**, které jsou vědecky podložené a poskytují praktický základ pro rozhodování v každodenním životě. Společně s organizacemi, které by se chtěly připojit, Komise vypracuje a všem zpřístupní různé komunikační materiály a také nástroje, které umožní uvést pakt do praxe. Pakt bude stavět na hojnosti a rozmanitosti iniciativ, které jsou již v Evropě zavedeny, předvádět stávající řešení za účelem inspirace a vzdělávání a pomáhat sítím podporovatelů změny klimatu a komunit realizovat jejich vlastní klimatické cíle či spojovat síly s ostatními.

Komise bude dále usnadňovat předávání informací a zvyšovat povědomí, a to pomocí:

- **Vítání vyslanců klimatického paktu** pocházejících z různých prostředí a vykonávajících různé profese. Vyslanci se zavážou k provádění klimatických opatření a zapojí se do debat s lidmi v rámci svých komunit a sítí kontaktů, aby projednali, jaká jsou možná opatření. Proč je problém bezodkladný. Proč záleží na každém. Komise poskytne vyslancům uznání, komunikační materiály a příležitosti k setkání v rámci sítě kontaktů pro výměnu informací a bude jim pomáhat šířit informace v Evropě i mimo ni.
- **Přeměňování vědecky podložených informací v možnosti opatření**, která lidem a komunitám přinášejí okamžité mnohočetné výhody, např. prostřednictvím pilotní iniciativy, která vyzve klimatology k návštěvě škol či vysokoškolských institucí, na nichž studovali. Komise bude hledat způsoby, jak lépe zpřístupnit výsledky výzkumů široké veřejnosti a za tímto účelem přijímat pokyny pro výzkumné projekty financované z EU, které budou předmětem jejich osvětové a komunikační činnosti.
- **Podpora klimatické gramotnosti a integrace klimatologie a klimatických řešení do vzdělávacích programů** ve školách a v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, vysokoškolského vzdělávání a celoživotního učení.
  - Nová koalice EU pro vzdělávání v oblasti klimatu¹⁸ zmobilizuje odborníky, poskytne zdroje pro vytváření sítí a podpoří tvůrčí přístupy učitelů, žáků a studentů¹⁹.
  - V současné době mobilizuje Komise platformy eTwinning a School Education Gateway, které sdružují několik tisíc učitelů a škol, a vznikající síť Blue Schools k podpoře ekologického vzdělávání, dovedností a změn chování.

¹⁸ Vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52020DC0625>.

¹⁹ https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/eea-communication-sept2020_en.pdf.

- Vzdělávací koutek Komise²⁰ přispěje poskytováním výukových materiálů pro děti, dospívající a učitele, které vyvíjejí orgány EU, a Evropský portál pro mládež²¹ bude pomáhat zvyšovat povědomí mladých lidí o klimatickém paktu a vyzývat je k jednání.
- Komise také navrhne evropský rámec kompetencí, který napomůže rozvoji a posuzování znalostí, dovedností a postojů v oblasti změny klimatu a udržitelného rozvoje.
- **Bude vyvracet mýty o klimatu a bojovat proti popírání změny klimatu a dezinformacím** na základě poznatků vyvozených z boje proti pandemii COVID-19. Využije na to svůj akční plán proti dezinformacím²² a příslušná opatření nastíněná v Evropském akčním plánu pro demokracii.²³
- Podněcování **on-line i off-line setkání a akcí** v různých jazycích EU a cílení na různé publikum za účelem vytvoření cílevědomé komunity se zaměřením na klima. Každý kout Evropy může vyprávět zajímavé příběhy o klimatu. Pakt podpoří a podnítl výměny a dialogy na místní a regionální úrovni, aby se tyto bohaté zkušenosti shromáždily a mohly inspirovat k opatřením. Pakt také využije on-line akce jakožto nízkorozpočtové, nízkoemisní a inkluzivnější alternativy ke zvyšování povědomí o klimatické krizi a o příležitostech, které vytváří. Komise bude pořádat **každoroční akci** s cílem zhodnotit dosavadní pokrok a podpořit nápady, opatření a řešení.
- Bude podporovat opatření, v nichž se zohlední sociální udržitelnost, sociální blahobyt, inkluze, rovnost, rozmanitost, přístupnost a finanční dostupnost pro všechny, a jejichž cílem bude dosáhnout až k nejzranitelnějším jednotlivcům a oblastem.

Využití **stávajících iniciativ složených z mnoha zúčastněných stran** ke zvyšování povědomí. Několik stávajících platform²⁴ může pomoci šířit informace, např. o dopadu spotřeby a výroby energie, budovách a změně klimatu, a usnadnit výměnu zkušeností, řešení a osvědčených postupů.

Vyslanci evropského klimatického paktu

Úkoly

Vyslanci paktu půjdou příkladem v opatřeních na ochranu klimatu a životního prostředí a stanou se aktivními prostředníky mezi občanskou společností, zúčastněnými stranami a Evropskou komisí.

²⁰ https://europa.eu/learning-corner/home_cs.

²¹ https://europa.eu/youth/EU_cs.

²² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/tackling-online-disinformation>:

²³ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/edap_communication.pdf

²⁴ Například uhelné regiony procházející transformací, Čistá energie pro ostrovy EU, Pakt starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky, evropské středisko pro sledování energetické chudoby a otevřená platforma iniciativy „renovační vlna“. Další informace o těchto platformách jsou dostupné na stránkách paktu.

Kdo se může stát vyslancem?

O status vyslance může požádat každý²⁵. Organizace mohou také navrhnout zástupce, který se stane vyslancem jejich jménem. Důležitým aspektem zajišťování následováníhodných vzorů u opatření v oblasti klimatu bude snaha o vyvážené zastoupení žen a mužů mezi vyslanci.

Jak se stát vyslancem?

Žádosti se budou moci podávat prostřednictvím webových stránek paktu. Uchazeči budou požádáni, aby stručně popsali oblast působnosti svých (plánovaných) aktivit a zkušeností. Funkce vyslance je vhodná pro ty, kdo jsou odhodláni podnikat opatření v oblasti klimatu a životního prostředí a vyznávat hodnoty paktu. Vyslanci budou do funkce jmenováni prostřednictvím objektivního a transparentního postupu na základě zásluh a motive na jeden rok s možností prodloužení.

Proč se stát vyslancem?

Vyslanci budou uvedeni na webových stránkách paktu a na sociálních sítích Komise a budou moci využívat platformy a komunikační materiály paktu. Budou tvořit součást sítě vyslanců, která nabídne příležitosti pro vzájemné výměny informací, diskuse a školení.

3. Opatření

Klimatický pakt bude prosazovat **demokratická, vědecky podložená, praktická, transparentní, místně ukotvená, inkluzivní a dlouhodobá** opatření proti změně klimatu podnikaná jednotlivci a organizacemi.

3.1. Podpora účasti

Řada lidí má pocit, že na klíčová rozhodnutí, jako je způsob boje proti změně klimatu, má nepatrný vliv. Dialogy s občany, shromáždění²⁶ a podobné postupy však ukazují, že **přímé zapojení občanů** do významných a komplexních diskusí **vytváří společnou odpovědnost, odemyká technologické a sociální inovace a optimalizuje rozhodování**. Se zvyšujícími se klimatickými cíli EU se bude pakt napojovat na všechny úrovně vlády, jakož i na občanskou společnost a přímo na občany Evropy prostřednictvím zahajování demokratických diskusí zahrnující názory lidí v celé jejich rozmanitosti.

Účast v paktu přinese užitek **klimatickému hnutí** napříč evropskými komunitami a regiony a zdůrazní **sociální vazby** inspirované společnými, vzájemnými, komunitními opatřeními v oblasti klimatu zaměřenými na zlepšení našeho zdraví a místního životního prostředí.

²⁵ Počáteční působnost paktu se omezuje na území EU, ale existují již vhodné unijní iniciativy s dosahem mimo EU, jako jsou týdny klimatické diplomacie EU, čištění pláží a další činnosti pořádané delegacemi EU po celém světě, např. https://ec.europa.eu/info/events/eu-beach-cleanup-2020_en.

²⁶ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/european-climate-pact-exploratory-opinion>

Účastníci paktu, ať už jednotlivci, nebo organizace, se zapojí různými způsoby. Budou např. moci **registrovat své klimatické iniciativy a závazky** na on-line platformě klimatického paktu nebo se připojit k iniciativám ostatních. Účastníci paktu budou moci vyjádřit zájem o práci ostatních a spojit se s nimi, aby vytvářeli další činnosti a impulsy v duchu komunity. Zájem je zřejmý: přes 80 % respondentů veřejné konzultace o klimatickém paktu vyjádřilo zájem o přijetí závazku ke klimatickému opatření.

Pakt posoudí možnosti spolupráce s **globální kampaní a platformou „Count Us In“**²⁷, která usiluje o to, aby opatření prováděla jedna miliarda lidí, a stejně jako podobné nebo doplňkové iniciativy cílí na podněcování lidí k provádění klimatických opatření v jejich každodenním životě a ukazuje kolektivní dopad jednotlivých kroků.

Zejména pak **pakt vybídne mladé lidi**, aby nadále stavěli do popředí zájmu globální agendy klimatické a environmentální problémy. Ti mají na klimatických opatřeních nesporně největší zájem, neboť rozhodnutí, která přijímáme dnes, utvářejí svět, v němž budou jako dospělí žít a který přenechají svým dětem. V zájmu ještě větší podpory účasti na politice v oblasti změny klimatu a podpory klimatických opatření podnikaných mládeží bude Komise vést pravidelné dialogy s mladými lidmi a nabízet jim v rámci paktu výsadní postavení. Za tímto účelem se spolu s mladými lidmi bude podílet na vytvoření strukturovaného programu účasti v rámci paktu.

Má-li pakt zůstat otevřenou, inkluzivní a ambiciózní iniciativou, musí zájemci z řad občanů i organizací o registraci závazku a účast respektovat jeho hodnoty.

Hodnoty paktu

1. Věda, zodpovědnost a odhodlání. Účast na paktu bude vyžadovat pozitivní klimatické opatření, které bude inspirovat ostatní nebo je vybízet, aby se připojili. Účastníci přispějí konkrétními, vědecky podloženými a důvěryhodnými opatřeními, která budou přinášet jasné a měřitelné výsledky, jež ukážou dopad.
2. Transparentnost. Účastníci paktu se zavážou, že s ostatními účastníky i veřejností budou sdílet důležité informace o svých opatřeních, metodikách a výsledcích. To pomůže účastníkům i dalším osobám sledovat pokrok, vytvářet vylepšení, učit se od druhých nebo se připojovat k jejich iniciativám a pochopit celkový dopad podniknutých opatření.
3. Žádné „lakování nazeleno“. Závazky budou registrovány tak, aby je účastníci mohli konkrétně, veřejně a transparentně prezentovat. Komise vytvoří vhodný způsob sledování pokroku s různou mírou kontroly v závislosti na kapacitách účastníka²⁸.
4. Ambice a bezodkladnost. Chceme-li dosáhnout našich cílů v oblasti klimatu a životního prostředí, musíme zpochybnit zažitě chování a domněnky, a to rychle a

²⁷ <https://www.count-us-in.org>

²⁸ Tento přístup přihlédne k dalším příslušným rámcům a iniciativám, jako je hledisko životního cyklu nebo iniciativa zaměřená na podložení environmentálních tvrzení, která byla vytvořena jako součást Zelené dohody pro Evropu: https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/initiative_on_green_claims.htm.

rozhodně. Záleží na každém krůčku a účastníci paktu budou usilovat také o převratná řešení, včetně vizionářských projektů, experimentování, inovativních způsobů spolupráce a zdravé soutěže zaměřené na výsledky.

5. Opatření přizpůsobená místním podmínkám. Diskuse a opatření se přizpůsobí místním souvislostem a cílovým skupinám. Čím blíže ke každodenní realitě lidí, tím lépe.
6. Rozmanitost a inkluzivnost. Zúčastnit se bude se moci každý bez ohledu na to, z jakého prostředí přichází či jakou profesi vykonává²⁹. Pakt bude usilovat o odstranění překážek bránících klimatickým opatřením. Mezi ně patří mimo jiné překážky vyplývající z osobních charakteristik, jako je pohlaví, věk či zdravotní postižení. Účastníkům paktu to pomůže zaujmout významnou pozici v debatách např. o budoucnosti Evropy. Komise se bude při vytváření paktu opírat o kreativitu a pluralitu názorů vyplývající z demokratických a participačních mechanismů.

3.2. Co nejlepší využívání digitálních nástrojů

Pakt využije k zintenzivnění účasti informační technologie ve snaze zajistit **inovativních způsoby získávání lidí a provádění opatření**, přičemž bude zohledňovat potřebu zajistit stejný přístup pro všechny³⁰. Například:

- Pakt bude podporovat používání nejaktuálnějších dostupných digitálních technologií a služeb (jako jsou senzory, umělá inteligence, data) ve snaze dosáhnout nejlepších výsledků a urychlit zelenou transformaci.
- Pakt využije svou on-line platformu a další digitální nástroje k tomu, aby lidem umožnil **inovovat a zkoumat řešení k dosažení udržitelných změn** v chování na úrovni jednotlivců i kolektivů. Prozkoumá například iniciativy, jako je využívání integrovaných systémů na bázi informačních technologií vyvinutých v rámci výzkumu financovaného z EU. Tyto systémy mohou umožnit místním komunitám využívat mobilní telefony ke sběru údajů³¹ o kvalitě ovzduší, zdraví půdy, volně žijících či planě rostoucích druzích či klimatu a automaticky je spojit s pozorovanými jevy z programu Copernicus³², což umožní porovnat údaje od občanů se širšími evropskými trendy či podpořit rozhodnutí o přizpůsobení se změně klimatu nebo

²⁹ Strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 navrhuje opatření, která jsou důležitá i pro pakt:

https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_cs.

³⁰ Evropská strategie pro pomoc osobám se zdravotním postižením 2010–2020 usiluje o zlepšení přístupu ke zboží a službám pro osoby se zdravotním postižením. Připravuje se nová strategie pro období 2021–2030 týkající se práv osob se zdravotním postižením, která má zajistit, aby osoby se zdravotním postižením mohly využívat svá práva a plnou měrou se podílet na životě společnosti.

³¹ Evropský datový portál shromažďuje metadata z informací veřejného sektoru dostupných v evropských zemích a pro pakt bude rovněž důležitý. <https://data.europa.eu/europeandataportal/>.

³² <https://www.copernicus.eu/cs>.

opatření k účinnému snížení emisí a znečištění. Satelity Copernicus zachycují, jak se naše planeta a místní životní prostředí v důsledku změny klimatu mění, a mohou poskytovat objektivní a spolehlivé údaje ve prospěch přijímání informovaných rozhodnutí, šíření osvěty a provádění přímých opatření.

- **Interaktivní on-line dialogy s občany**, které mohou doplnit např. dialogy v rámci konference o budoucnosti Evropy, budou účastníky vyzývat, aby přispěli svými názory, nápady a očekáváními ohledně toho, co pro jejich komunitu a každodenní život znamená Evropa s nulovými emisemi a nulovým znečištěním³³.
- Komise podníká a podpoří prostor pro **individuální a týmové soutěže, stanovení cílů a sdílení dosaženého pokroku**, např. žádosti umožňující jednotlivcům a organizacím předkládat závazky. Komise již vyzkoušela podobné mechanismy v rámci výzvy „Social Biking Challenge“ (Sociální cyklojízda)³⁴ a „European Cycling Challenge“ (Evropská cyklojízda).³⁵

3.3. Vycházení ze stávajících iniciativ a jejich podpora

Evropský klimatický pakt bude **vycházet z řady iniciativ**, které vznikají nebo jsou již zavedeny, a **bude je podporovat**. Za tímto účelem zřídí Komise **znalostní středisko**, které shromáždí příslušné informace a odborné znalosti a zpřístupní je prostřednictvím on-line platformy paktu a konkrétních služeb podpory. Znalostní středisko podpoří stávající i vznikající iniciativy tím, že jim pomůže rozšiřovat a opakovat to, co se již osvědčilo, poskytovat jim znalosti a know-how k budování kapacit a podporovat je v přechodu od teorie k praxi.

Znalostní středisko paktu bude jednat ve spolupráci s „kompetenčními centry pro **sociální inovace**“³⁶, která podpoří rozšiřování a opakování inovativních projektů financovaných v rámci programu EU pro zaměstnanost a sociální inovace. Jeho cílem je zvyšování povědomí o potenciálu sociální ekonomiky k řešení environmentálních problémů prostřednictvím projektů na místní úrovni. Nadcházející akční plán pro sociální ekonomiku, který by měl být hotov na konci roku 2021, bude rovněž usilovat o zlepšení sociálních inovací.

Pakt poskytne **přehled dostupných financí či potřebných financí**³⁷ pro iniciativy související s klimatem, včetně menších projektů na místní úrovni, z různých zdrojů (např. EU, členské státy, dobročinné organizace, soukromý sektor). Účelem je pomoci mobilizovat podporu klimatickým iniciativám na místní úrovni, které vyžadují jen malý objem prostředků, ale mají potenciál rozšiřovat se napříč zapojenými komunitami a vytvářet výrazné a pozitivní dopady.

³³ K dosažení cílů paktu bude přispívat akční plán pro nulové znečištění ovzduší, vody a půdy, např. prostřednictvím specializovaných iniciativ zúčastněných stran, https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_en.

³⁴ <https://mobilityweek.eu/eu-initiatives/social-biking-challenge/>.

³⁵ <https://civitas.eu/event/european-cycling-challenge>.

³⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=629&langId=en&callId=604&furtherCalls=yes>.

³⁷ Vhodný rámec na podporu této iniciativy poskytne obnovená strategie udržitelného financování, kterou by Komise měla přijmout na začátku roku 2021.

Úkoly programu Horizont Evropa,³⁸ partnerství a projekty vytvořené ve spolupráci se zúčastněnými stranami a občany poskytnou prostor pro společné projednání a vytyčení cílů a pro přijetí závazků souvisejících s klimatem. Úkoly zaměřené na „přizpůsobení se změně klimatu, včetně společenské přeměny“³⁹ a „klimaticky neutrální a inteligentní města“⁴⁰ poskytnou prostor všem příslušným aktérům, především pak občanům, k tomu, že se budou moci podílet na společném navrhování, provádění a hodnocení potřebných řešení založených na nejlepších dostupných vědeckých poznatcích.

Klimatický pakt bude zpočátku upřednostňovat opatření zaměřená na **zelené plochy, zelenou mobilitu, energeticky účinné budovy a odborná školení pro zelená pracovní místa** v rámci stávajících a příslušných podpůrných mechanismů Komise. Tyto čtyři oblasti nabízejí bezprostřední přínosy nejen pro klima, ale i pro zdraví a dobré životní podmínky občanů. **Pakt se v průběhu času rozšíří na další oblasti**, jako jsou udržitelná spotřeba a výroba, kvalita půdy, zdravé potraviny a udržitelné stravování⁴¹, oceány, venkovské a pobřežní oblasti a další. Na webových stránkách klimatického paktu⁴² bude průběžně aktualizován přehled iniciativ, opatření a ocenění, kterými EU podporuje klimatická opatření, počínaje čtyřmi prioritními oblastmi.

3.3.1. Zelené plochy

Evropa potřebuje více zelených oblastí, aby si tvářila v tvář klimatickým a zdravotním hrozbám vybudovala odolnost. Komise již oznámila, že ve své nové strategii v oblasti biologické rozmanitosti podpoří vysazení **tří miliard nových stromů v Evropě do roku 2030**.⁴³ Ve městech potřebujeme stromy a další zelené oblasti, protože městské zelené plochy jednak pohlcují emise, jednak snižují nadměrnou teplotu. Ve venkovských oblastech pak poskytují četné výhody pro biologickou rozmanitost, zemědělství a ekoturistiku. Po vysazení však potřebují stromy dlouhodobou péči a údržbu. Pakt podpoří **místní komunity, organizace a jednotlivce oddané novým iniciativám pro výsadbu stromů a péči o ně**, a to např. tím, že jim zajistí zviditelnění a informace. Napojí se na zemědělské plány v členských státech podporované z EU a na řadu fondů EU (fondy soudržnosti, program LIFE atd.) a platform (nová evropská platforma pro městskou zeleň, oznámená v rámci strategie v oblasti biologické rozmanitosti).

Městskou krajinu, která utváří prostor pro růst městských lesů, parků a zahrad, mohou navrhovat především **místní vládní instituce**. Kvůli omezením zavedeným kvůli pandemii COVID-19 uznává čím dál více starostů význam rozšiřování místních městských zelených oblastí pro dobré životní podmínky občanů – vedle jejich dobře známých přínosů v oblasti snižování emisí a přizpůsobení se změně klimatu.

³⁸ <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>.

³⁹ https://ec.europa.eu/info/horizon-europe/missions-horizon-europe/adaptation-climate-change-including-societal-transformation_en.

⁴⁰ https://ec.europa.eu/info/horizon-europe/missions-horizon-europe/climate-neutral-and-smart-cities_en.

⁴¹ Komise spolu se zúčastněnými stranami do druhého čtvrtletí 2021 vypracuje kodex EU pro odpovědné podnikatelské a marketingové postupy v potravinovém řetězci.

⁴² <https://europa.eu/climate-pact>

⁴³ https://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/strategy/index_en.htm.

V paktu se zohlední mimořádná role⁴⁴, kterou venkovské oblasti sehrávají při zajišťování vyváženého územního rozmístění populace, při správě odolných krajín se zdravými ekosystémy, jakož i při zabraňování přelidnění měst.

Pakt:

1. Bude starostům a místním i regionálním orgánům poskytovat informace ze stávajících zdrojů, sítí a platforem, jako jsou Pakt starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky⁴⁵, Evropské zelené město⁴⁶, síť Zelený list, nástroj pro zelená města a Dohoda pro zelená města.
2. Bude místním orgánům nabízet řešení k obnově, ochraně a rozšiřování zelených městských ploch. Tato řešení budou vycházet ze stávajících politik a iniciativ, využívat zjištění z výzkumných projektů programu Horizont Evropa, např. řešení inspirovaná přírodou, která maximalizují tvorbu kvalitních pracovních míst, podnikatelských příležitostí a odolnost proti změně klimatu.
3. Poskytne fórum pro dialog a spolupráci mezi komunitami, podniky, vlastníky pozemků a místními vládními institucemi s cílem zajistit návrat vegetace na dostatečnou část půdy, aby každý mohl využívat jejích četných přínosů pro klima, zdraví a ekosystémy.

3.3.2. Zelená mobilita

Všichni se potřebujeme účinně přemísťovat. Můžeme toho dosáhnout a zároveň zlepšit své zdraví a životní prostředí. Značnou část emisí, které souvisejí s našimi osobními aktivitami, určují naše dopravní možnosti a rozhodnutí v oblasti mobility. Za přispění digitálních možností a zlepšující se dostupnosti mají hromadná doprava, jízda na kole, chůze pěšky a další formy čisté mobility potenciál učinit naše velkoměsta i menší města čistší a vytvořit nové příležitosti pro pracovní místa a inovace.

Tento masivní přechod k zelené mobilitě již probíhá. Mnoho evropských **měst a jejich obyvatel hledá v oblasti mobility bezpečnější, zdravější a levnější možnosti**, jako je zdokonalení cyklistické infrastruktury, vypracování plánů na sdílení vozidel či nákup ekologických autobusů, plavidel a vlaků. Ve venkovských oblastech jsou vzdálenosti obecně větší než v městských oblastech a hromadná doprava zde obvykle funguje méně často a omezuje se na zalidněnější oblasti. V této souvislosti bude pakt podporovat inovativní řešení, která **neopomenou žádné místo**, včetně praktik, jako je spolujízda v elektromobilech či jejich sdílení, městská a dálková cyklistická infrastruktura a doprava na požádání. To se týká také zvláštních dopravních potřeb žen,⁴⁷ požadavků na dostupnost pro osoby se zdravotním postižením a starší lidi, ale i zamezování rezidenční segregaci zpřístupněním služeb hromadné dopravy všem.

⁴⁴ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12525-Long-term-vision-for-rural-areas>.

⁴⁵ Postupně by mohly být v souvislosti s globálním Paktem starostů a primátorů podpořeny vazby na protějšky po celém světě.

⁴⁶ <https://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/>.

⁴⁷ https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC117687/kjna29833enn_1.pdf.

Evropský klimatický pakt bude předvádět a podporovat četné možnosti, které máme k dispozici pro účinnou, zdravější a méně znečišťující dopravu, a povzbuzovat místní a regionální orgány k tomu, aby při přechodu na ekologičtější možnosti mobility využívaly finanční prostředky na podporu soudržnosti. Může se propojit s dalšími iniciativami, jako je Platforma čistých autobusů,⁴⁸ která podporuje města ve společném nákupu ekologických autobusů, síť „měst pro města“ CIVITAS, která se specializuje na čistší městskou mobilitu⁴⁹, a evropská platforma pro plány udržitelné městské mobility,⁵⁰ která pomáhá městům dekarbonizovat dopravu. Dopad závazků k dopravě šetrné k životnímu prostředí v rámci paktu lze posílit prostřednictvím Evropského týdne mobility,⁵¹ ocenění za městskou mobilitu, dnů městské mobility a Evropského roku železnice (2021).

V souvislosti s těmito iniciativami může být pakt **styčným bodem pro závazky zúčastněných stran, měst či regionů** k následujícímu:

1. kolektivnímu nákupu dopravních prostředků s nulovými emisemi, jako jsou elektrické a vodíkové autobusy;
2. kolektivnímu prodloužení a zkvalitnění cyklistické infrastruktury za současného snížení smrtelných dopravních nehod ve městech;
3. přijetí inovativních řešení v oblasti mobility a logistiky a návrh participačních mechanismů a plánů udržitelné městské mobility s přizpůsobenými kombinacemi řešení k omezení emisí a znečištění ovzduší;
4. podpoře kombinování dopravních možností, které cestujícím nabízejí uhlíkově neutrální způsob cestování v EÚ, zejména na krátké vzdálenosti.

3.3.3. Ekologické stavebnictví

Doma, v práci a ve volném čase trávíme mnoho času v interiérech: v budovách, které jsou vytápěny či ochlazovány pomocí fosilních paliv nebo nemusejí být dobře izolovány; v místech, která nemusejí dobře snášet vlny výrazného tepla a zimy. Když uvážíme celý životní cyklus od návrhu přes konstrukci, využívání, renovaci až po demolici, **odvětví stavebnictví spotřebovává nejvíce energie v EU (40 %) a využívá nejvíce surovin (50 % vytěžených surovin)**⁵², čímž je zároveň jedním z největších zdrojů emisí skleníkových plynů (36 % přímých a nepřímých emisí souvisejících s energií). Rostoucí teploty, které jsou příčinou častějších vln veder, logicky zvýší množství energie potřebné k ochlazení budov v průběhu teplého období. K ochlazení kancelářské budovy je přitom potřeba třikrát více energie než k jejímu vytopení.

⁴⁸ <https://cleanbusplatform.eu>.

⁴⁹ <https://civitas.eu/>, síť „měst pro města“ specializovaná na ekologičtější a lepší dopravu v Evropě s více než 800 inovativními opatřeními a řešeními v oblasti městské dopravy ve více než 80 tzv. živých laboratořích v městech v celé Evropě.

⁵⁰ https://www.eltis.org/cs/mobility_plans/evropska-platforma.

⁵¹ <https://mobilityweek.eu>.

⁵² Nový akční plán pro oběhové hospodářství Čistší a konkurenceschopnější Evropa, 11. března 2020 (COM(2020) 98 final) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0098>.

Aby byly naše budovy šetrnější ke klimatu, musíme využívat nízkouhlíkové materiály, stavět lépe nové budovy a renovovat ty stávající, neboť většina z nich bude stát ještě desítky let.

Pakt podpoří **renovaci budov**⁵³ v souladu s renovační vlnou Evropské komise zaměřenou na snižování emisí skleníkových plynů z budov a umožní jim lépe odolávat vlivům hrozeb v důsledku změny klimatu, jako jsou vlny veder či povodně. Například:

1. pakt informuje o četných přínosech zlepšení energetické a materiálové výkonnosti domů, nemocnic, škol, sociálního bydlení a komunálních služeb;
2. pakt podníká závazky, bude měřit pokrok a usnadní diskuse mezi různými aktéry, kteří se zapojují do dodavatelského řetězce zajišťujícího renovace.⁵⁴ Spolu s občany vytvoří řešení prostřednictvím programu Horizont Evropa a shromáždí podněty pro evropský Bauhaus, nový prostor pro společnou tvorbu, v němž mohou architekti, umělci, studenti, inženýři a návrháři spolupracovat na návrhu úspornějších a udržitelnějších budov;
3. v souvislosti s renovační vlnou EU⁵⁵ pakt poskytne pokyny a technickou podporu starostům a občanům, kteří si přejí vyřešit otázku výroby a spotřeby energie v budovách v zájmu zvýšení jejich odolnosti, přičemž zvláštní důraz bude kladen na finanční dostupnost a energetickou chudobu;
4. Pakt poukáže na dostupné finanční prostředky, např. v rámci programu LIFE a Evropského fondu pro regionální rozvoj, kterými lze podpořit úsilí občanů, komunit a regionů při renovaci a poskytnout konkrétní pomoc zranitelným komunitám.

3.3.4. Zelené dovednosti

Klimatická opatření již nyní zajišťují pracovní místa a příležitosti do budoucna. Zaměstnanost v odvětví obnovitelné energie v EU dosáhla více než 1,5 milionu pracovních míst⁵⁶. Oběhové hospodářství dnes zaměstnává více než 4 miliony lidí⁵⁷. Komise odhaduje, že do roku 2030 bude vytvořeno 1,2 milionu dalších zelených pracovních míst, aby byly dodrženy evropské závazky vyplývající z Pařížské dohody.⁵⁸

Klimatický pakt pomůže uchazečům o zaměstnání v zelené ekonomice tím, že bude podporovat rozvoj **zelených dovedností**⁵⁹ u lidí, v institucích zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu, jakož i ve veřejných orgánech, a bude podněcovat podniky k tomu, aby vyžívaly výhody transformace a příležitosti zelené ekonomiky. Programy a iniciativy pro

⁵³ https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/renovation-wave_en.

⁵⁴ Společně s portálem BUILD UP (www.buildup.eu).

⁵⁵ https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/renovation-wave_en.

⁵⁶ https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC120302/employment_energy_status_report_2020.pdf.

⁵⁷ COM(2020) 98 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0098>.

⁵⁸ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8219>.

⁵⁹ Rozvoj základního souboru zelených dovedností pro trh práce, který bude podkladem pro odbornou přípravu v celé ekonomice – taxonomie ESCO <https://ec.europa.eu/esco/portal/home>. Fond ESF+ podpoří rozšíření dovedností a rekvalifikaci na zelená pracovní místa a zelenou ekonomiku u pěti milionů lidí <https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=62&langId=en>.

rozvoj zelených dovedností by měly být dostupné všem za stejných podmínek a měly by k nim mít přístup osoby se zdravotním postižením.

Pakt:

1. bude podněcovat zapojení organizací a odvětví s významem pro přechod ke klimaticky šetrnému hospodářství v „Paktu pro dovednosti“,⁶⁰ jehož cílem je mobilizovat zúčastněné strany ze soukromého a veřejného sektoru, aby podnikaly konkrétní opatření v zájmu rozšiřování dovedností a rekvalifikace lidí v produktivním věku, a vytvářet partnerství;
2. bude šířit **osvědčené postupy a příklady úspěchu** z mnoha evropských iniciativ, zejména Evropského týdne odborných dovedností⁶¹ iniciativy Dovednosti pro život, Evropské aliance pro učňovskou přípravu a projektů financovaných z programu Erasmus+⁶². Mezi osvědčené postupy členských států patří systém záruk pro mladé lidi, který nabízí příležitosti v zelených odvětvích nezaměstnaným či neaktivním mladým lidem;
3. bude napomáhat při **řízení nového Evropského sociálního fondu plus** na období 2021–2027 i nové facility na podporu oživení a odolnosti, které milionům lidí umožní odbornou přípravu na zelená pracovní místa, zelené oživení a spuštění nové platformy pro podporu inovací v roce 2021. Program Erasmus+ 2021–2027 poskytne příležitosti k rozvoji do budoucna orientovaných dovedností, jakož i partnerských projektů pro organizace v oblasti vzdělávání a mládeže, které umožní spolupráci na dovednostech a kompetencích v oblasti životního prostředí a klimatu;
4. bude podněcovat zúčastněné strany, místní orgány a komunity, aby **naplno využívaly Fond pro spravedlivou transformaci mechanismus pro spravedlivou transformaci**⁶³ za účelem podpory rekvalifikací, aktivního začleňování pracovníků a uchazečů o zaměstnání a vytváření nových místních pracovních příležitostí v cílových regionech;
5. poukáže na podporu dostupnou vysokoškolským institucím k vytvoření a vyučování programů zaměřených na environmentální a klimatické dopady životního cyklu a na flexibilní formáty vzdělávání, včetně krátkých kurzů zaměřených na environmentální udržitelnost⁶⁴.

⁶⁰ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1517&langId=cs>.

⁶¹ Evropský týden odborných dovedností https://ec.europa.eu/social/vocational-skills-week/european-vocational-skills-week-2017_en.

Evropská aliance pro učňovskou přípravu <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=cs>.

⁶² Platforma projektu Erasmus+ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_cs/; iniciativa „Evropské univerzity“ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/european-universities-initiative_cs.

⁶³ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu/just-transition-mechanism_en.

⁶⁴ Například: <https://microcredentials.eu>.

4. Připojte se

Evropský klimatický pakt ocení a posílí snahy těch, kdo již bojují proti klimatické a ekologické krizi, a vybídne další, aby se připojili. Pomůže Evropě získat kontrolu nad jejími emisemi a uvést její hospodářství do souladu s přírodou. V tomto úsilí potřebujeme pomoc každého.

Vyzýváme **místní, regionální a vnitrostátní orgány**, aby pořádaly pravidelná zasedání „na radnici“, která budou věnována klimatu a životnímu prostředí, vytvářely strategie pro spravedlivou transformaci, zvyšovaly investice do ochrany svých komunit před dopady změny klimatu a zvážily četné přínosy snížení emisí pro své obvody v oblasti kvality ovzduší, čisté mobility a finanční dostupnosti energie.

Vyzýváme zástupce **soukromého sektoru, podniků a finančnictví**, aby prosperovali tím, že půjdou příkladem. To znamená klást do středu své strategie a operací udržitelnost, soustředit se na dlouhodobé přínosy pro všechny namísto krátkodobých zisků pro hrstku, pomáhat vládám zajišťovat, aby trhy poskytovaly ekonomické pobídky k omezení škodlivého vlivu na životní prostředí a klima; a využívat svou inovativní sílu k vývoji řešení globálních problémů.

Vyzýváme **občanskou společnost**, včetně organizací na místní úrovni, aby nadále využívala své diplomatické autority v boji proti popírání změny klimatu a proti zdržování opatření, aby za tímto účelem podnikala různé, participativní a pozitivní kroky a aby maximálně využívala sociální inovace k podpoře transformace našeho kontinentu na klimaticky neutrální a udržitelnou Evropu.

Vyzýváme **sociální partnery**, aby vytvářeli společné strategie pro spravedlivý přechod ke klimatické neutralitě a udržovali a vytvářeli pracovní místa v odvětvích a regionech procházejících transformací, a to především tím, že budou podporovat příležitosti k rozšiřování dovedností a rekvalifikaci na nová, zelená, kvalitní a dlouhodobá pracovní místa budoucnosti.

Vyzýváme **školy, univerzity a instituce zajišťující vzdělávání a odbornou přípravu**, aby zvyšovaly klimatickou a environmentální gramotnost a promítaly vědecké poznatky o klimatické krizi a naléhavost, s jakou na nás dopadá, do našeho každodenního života, tvorby politik a hospodářství.

Vyzýváme **mladé lidi**, aby využili pakt k podnícení systémové a mezigenerační změny ve společnosti jako celku.

Vyzýváme **občany**, aby usilovali o četná zlepšení, která mohou klimaticky šetrné volby a návyky přinést do jejich životů, jejich komunitám a současně i samotnému klimatu, a přijímali je.

Pakt je nyní otevřen nápadům, vyslancům a vyjádřením zájmu o přijetí závazků. Pokud byste se chtěli o klimatickém paktu dozvědět více nebo se v něm aktivně angažovat, můžete

navštívit webové stránky klimatického paktu,⁶⁵ oslovit nás přes sociální média, dotázat se prostřednictvím zastoupení Komise v členských státech nebo oslovit některého z našich velvyslanců klimatického paktu.

Komise vítá každého, kdo se chce připojit k cestě za lepší a zelenější Evropou. Razíme cestu, po které jdeme společně a s jednotným cílem. Jednat mohou všichni. Každý může přispět. **Žádný krok není tak malý, aby nemohl přinést změnu.**

⁶⁵ <https://europa.eu/climate-pact>